POWIAT JAWORSKI

www.jaworskie.pl

KWARTALNIK PRAWNY FUNDACJA HONESTE VIVERE

Nr I/2025

NIEBIESKA KARTA

Zadanie finansowane z budżetu państwa realizowane przez Powiat Jaworski

Wstę

- **Podstawa prawna**:
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2024 poz. 1673 tekst jednolity, uwzględniający zmiany z ustawy z dnia 9 marca 2023 r., Dz.U. 2023 poz. 535). Rozporządzenie Rady
  - Ministrów z dnia 6 wrzenia 2023 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz.U. 2023 poz. 1870 aktualne w 2025 r., bez zmian).

- Procedura Niebieskie Karty to mechanizm administracyjno-pomocowy, mający na celu ochronę osób doznających przemocy, diagnozę sytuacji oraz motywację sprawców do zmiany.

Historia i Ewolucja Procedury

- Procedurę Niebieskiej Karty wprowadzono w 2010 r., rozwinięto rozporządzeniem z 13 wrzenia 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245).

Kluczowe zmiany w 2023 r.:

- **Ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535, wejście w życie: 22 czerwca 2023 r.)**
  Zmiana nazwy na przeciwdziałanie przemocy domowej,
  rozszerzenie definicji przemocy o przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc, włączenie małoletnich wiadków jako osób doznających przemocy, nowe uprawnienia Policji (np. natychmiastowa izolacja sprawcy), rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy na relacje przeszłe (np. byli partnerzy).
- **art. 1 pkt 1 ustawy o zmianie ustawy** : W tytule ustawy ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie: o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- **art. 1 pkt 3 ustawy o zmianie ustawy**: Przemoc domowa należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewag fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: [...] d) ograniczające lub pozbawiające tą osobę dostępu do środków finansowych [...], e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Definicja i Zakres Procedury

- **Definicja**: Zestaw działań interwencyjnych, diagnostycznych i pomocowych w przypadku podejrzenia przemocy domowej.
- **art. 9a ust. 1** ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej: W przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy domowej, przedstawiciele podmiotów [...]wszczynają procedur Niebieskie Karty.
- **Podmioty uprawnione**: Policja, pomoc społeczna, komisje alkoholowe, oświata, ochrona zdrowia.
- **rozporządzenie Procedura Niebieskiej Karty (§1)**: Rozporządzenie określa:
  1)procedurę "Niebieskie Karty", zwaną dalej "procedurą";
  2)wzory formularzy "Niebieska Karta", wypełnianych przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę.
- **Zakres**: Obejmuje ofiary (dorosłe, dzieci), sprawców, świadków; formy przemocy: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, cyberprzemoc
- **Wpływ zmian z 2023 r.**: Małoletni świadkowie przemocy są uznawani za osoby doznające przemocy; sprawcą może by tylko osoba pełnoletnia.

Schemat Procedury Niebieskie Karty

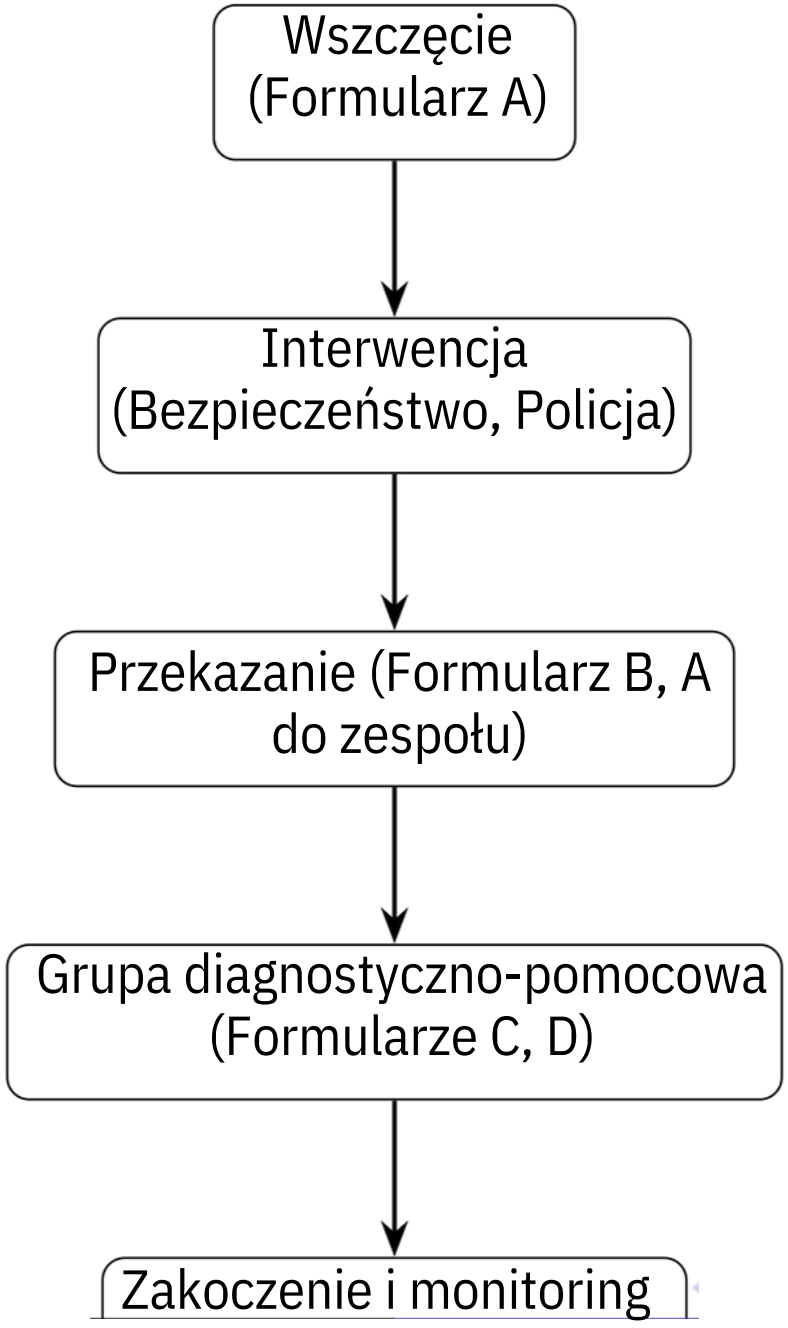

Wszczcie Procedury

- **Krok 1**: Wypełnienie formularza Niebieska Karta A przy podejrzeniu przemocy.
- **Rozporządzenie (§2 ust. 16)**: Procedura jest wszczynana przez wypełnienie formularza Niebieska Karta A [...] w obecności osoby pełnoletniej doznającej przemocy domowej.
- **Działania interwencyjne**: Zapewnienie bezpieczeństwa, powiadomienie Policji, pomoc medyczna, potrzeby bytowe.
- **Rozporządzenie (§ 3)**: Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania zapewniające bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy
- **Diagnoza wstępna**: Wywiad, ocena ryzyka, uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- **Wpływ zmian z 2023 r.**: Wzmocniona rola Policji w izolacji sprawcy.

Kolejne Kroki Procedury

- **Krok 2**: Przekazanie formularza B ofierze, formularza A do zespołu w 5 dni.
- **Rozporządzenie (§ 6, §7)**: Po wypełnieniu formularza Niebieska Karta A osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się formularz Niebieska Karta B. [...] w terminie 5 dni roboczych.
- **Krok 3**: Grupa diagnostyczno-pomocowa: ocena, plan pomocy, działania wobec sprawcy.
- **Rozporządzenie (§ 8pkt 3)**: Grupa diagnostyczno-pomocowa, na podstawie informacji zawartych w formularzu "Niebieska Karta - A", dokonuje diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej oraz podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i zatrzymania przemocy domowej albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań.
- **Rozmowy z sprawcą**: Formularze C i D, motywacja do zmiany.

Wzory Formularzy Cz 1

Formularz Niebieska Karta A (Załącznik nr 1): Dane ofiary, opis zdarzenia, formy przemocy, dane sprawcy, świadkowie.

Formularz Niebieska Karta B (Załącznik nr 2): Informacje dla ofiary o prawach, pomocy, kontaktach

Wzory Formularzy Cz 2

Formularz Niebieska Karta C (Załącznik nr 3): Rozmowa ze sprawcą, ocena przyczyn, gotowość do terapii.

Formularz Niebieska Karta D (Załącznik nr 4): Plan pomocy dla sprawcy, programy korekcyjne, monitoring.

Instrukcje: Wypełnianie czytelne, poufne; dla małoletnich z opiekunem (uwzględniając status małoletnich świadków).

Zakoczenie i Monitoring

Krok 4: Zakończenie procedury, gdy przemoc ustanie lub brak podstaw.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 9h ust. 1):

Zakończenie procedury "Niebieskie Karty" następuje w przypadku:

1)ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej;

2)rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 9b ust. 15):

W przypadku niepotwierdzenia informacji o stosowaniu przemocy domowej grupa diagnostyczno-pomocowa odstępuje od dalszych działań, co jest dokumentowane w formie pisemnej i elektronicznej.

Monitoring: Wizyty sprawdzające, dokumentacja.

Rozporządzenie (§ 21): Po zakończeniu procedury grupa diagnostyczno-pomocowa podejmuje działania monitorujące, o których mowa w art. 9h ust. 3 ustawy.

Procedura Niebieskie Karty a Procedura Karna

Różnice: Niebieskie Karty to postpowanie administracyjno-pomocowe, nie ustala winy, nie wymaga zgody ofiary.
Podejrzenie przestępstwa (np. art. 207 k.k.) prowadzi do przekazania dokumentów.
Rozporządzenie (§ 14 ust. 3): W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa oryginały dokumentów, są przekazywane organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Ochrona Danych Osobowych

Podstawa: Przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie upoważnienia ustawowego (art 9c ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej), a co za tym idzie przetwarzanie danych nie wymaga zgody osób, których dotyczy procedura na mocy ustawy, bez zgody.

Rozporządzenie (§14 ust. 2): Osobom, o których mowa w art. 9c ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy, przysługuje dostęp do dokumentacji wytworzonej w ramach realizowanej procedury w zakresie ich dotyczącym, po uzyskaniu zgody zespołu interdyscyplinarnego, w siedzibie ośrodka pomocy społecznej lub centrum usług społecznych, który zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego.

Zakoczenie i Rekomendacje

Podsumowanie: Procedura Niebieskie Karty to skuteczne narzędzie przeciwdziałania przemocy domowej.

Źródła: ISAP (isap.sejm.gov.pl), LEX (sip.lex.pl),

Kontakt: Konsultacje z prawnikami, Punkty nieodpłatnych porad prawnych i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,

infolinie pomocowe (np. 800-12-00-02).

POWIAT JAWORSKI
www.jaworskie.pl

Ministerstwo Sprawiedliwości

HONESTE VIVERE
FUNDACJA

Zadanie finansowane z budżetu państwa
realizowane przez Powiat Jaworski

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA I NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

GDZIE I KIEDY MOŻNA UZYSKAĆ POMOC?

Urząd Gminy Wądroże Wielkie
Wądroże Wielkie 64, 59-430 Wądroże Wielkie
poniedziałek 13:00 – 17:00
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mściowoju

Mściwojów 54, 59-407 Mściwojów
wtorek 15:30 – 19:30

Ośrodek Zdrowia w Paszowicach
Paszowice 260, 59-411 Paszowice
środa 13:00 – 17:00
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Męcince
Męcinka 85, 59-424 Męcinka
czwartek 14:30 – 18:30
Stowarzyszenie Niezapominajka w Bolkowie
ul. Rynek 13, 59-420 Bolków
piątek 15:00 – 19:00

Chcąc skorzystać z porady, należy wcześniej telefonicznie umówić się na wizytę dzwoniąc pod numer telefonu:
(76) 72 90 100 lub (76) 72 90 104
lub poprzez e-mail: **kancelaria@powiat-jawor.pl**
bądź korzystając z elektronicznego systemu rezerwacji:
https://zapisy-np.ms.gov.pl/